

MEMO

Aan : Leden van het algemeen bestuur van de ODMH
 CC : -
 Van : Inge Romijn
 Betreft : Notitie over gevolgen privatisering BWT (n.a.v. verschillen met OZHZ)
 Kenmerk : -
 Datum : 8 september 2015
 Bijlage(n) : -

Inleiding

In de zienswijze van Provinciale Staten op de conceptbegroting 2016 van de Omgevingsdienst Midden-Holland is gevraagd om een (her)berekening van het financiële risico van de privatisering van Bouw- en woningtoezicht en om een verdere onderbouwing van de uitkomst. Aanleiding is een verschil tussen de uitkomsten van de ODMH en die van OZHZ als het gaat om de (formatieve) gevolgen van de private kwaliteitsborging in de bouw (PKB).

Ten aanzien hiervan merken wij het volgende op.

Eerste impactanalyse

In juni 2014 is het wetsvoorstel Kwaliteitsborging voor het bouwen voor consultatie openbaar gemaakt. In het wetsvoorstel is aangegeven dat vanaf 1 januari 2016 voor 'eenvoudige bouwwerken' de toetsing van een vergunningaanvraag aan het bouwbesluit en het toezicht tijdens de bouw op het bouwbesluit geprivatiseerd worden. Het gaat hierbij om bouwprojecten met relatief weinig risico's (gevolgklasse 1). De memorie van toelichting op het wetsvoorstel noemt hierbij als voorbeelden grondgebonden woningen, kleine woongebouwen, eenvoudige bedrijfsgebouwen en kleine infrastructurele werken (voetgangersbrug). Op 1 januari 2017 zouden de toetsing en het toezicht van winkels, bibliotheken, gemeentehuizen en woongebouwen/flats tot 70 meter hoog geprivatiseerd moeten worden. En uiteindelijk zou het stelsel ook moeten gaan gelden voor zeer complexe bouwwerken, zoals een metrostation, ziekenhuis of voetbalstadion.

Uitgaande van dit wetsvoorstel, van de uitgangspunten en aannames in het rapport 'Onderzoek alternatieven voor financiering omgevingsvergunningen en toezicht, activiteit bouwen' van Ecorys en Senze (augustus 2014) en van onze eigen (productie)gegevens hebben wij een inschatting gemaakt van de gevolgen van deze privatisering op onze formatie. Andere omgevingsdiensten (en gemeenten) hebben in een aantal gevallen gekozen voor andere uitgangspunten of aannames voor hun berekeningen.

Tweede impactanalyse

In mei 2015 heeft de minister een aangepast wetsvoorstel voorgelegd aan de Raad van State. Hierin wordt weliswaar nog steeds uitgegaan van privatisering op termijn, maar met een andere fasering. Zo zal de eerste fase niet langer in zijn geheel op 1 januari 2016 voor privatisering in aanmerking komen, maar wordt gestart met een gedeelte daarvan. Dat betreft de nieuwbouw van grondgebonden

woningen en seriematige verbouw (zoals blok-voor-blok renovaties van woningen van woningcoöperaties). Ook is er nu sprake van een evaluatie na drie jaar, waarna andere projecten/gevolgklassen in aanmerking (kunnen) komen voor privatisering. Het einddoel blijft voorsnog het volledig aan de markt overlaten van toetsing aan en toezicht op het Bouwbesluit, maar de termijn waarop dat gerealiseerd moet zijn is nog onbekend.

Daarnaast is er een nieuwe ontwikkeling op het gebied van uitgangspunten en aannames. De werkgroep PKB, bestaande uit leden van de Vereniging BWT Nederland die werkzaam zijn bij gemeenten, omgevingsdiensten en samenwerkingsverbanden, heeft een rekenmodel ontwikkeld waarmee de impact van de privatisering kan worden bepaald. Door van dit model gebruik te maken, wordt een deel van de verschillen in uitgangspunten (bijvoorbeeld het aandeel bouwbesluit in een totale vergunningprocedure) weggenomen en zijn de cijfers beter met elkaar te vergelijken.

Rekening houdend met bovenstaande aanpassingen hebben wij opnieuw een berekening gemaakt van de mogelijke impact van de privatisering op de formatie van de afdeling BWT van de ODMH. Als gevolg van de 1e fase zal 3,6 fte (vergunningverlening en toezicht samen) minder benodigd zijn. Bij invoering van de 2e fase komt daar nog 1,3 fte bij (totaal dus 4,9 fte). Uiteindelijk, als alle bouwprojecten voor toetsing aan en toezicht op het Bouwbesluit aan de markt zijn overgedragen, komt daar opnieuw 3,6 fte bij en komt het totaal op 8,5 fte. Dit alles op een totale formatie van 28 fte (13 fte vergunningverleners en 15 fte toezichthouders).

Op dit moment is bij de afdeling BWT van de ODMH sprake van een vacatureruimte van circa 7 fte, te weten bijna 5 fte bij toezicht en ongeveer 2 fte bij vergunningverlening. Voor deze vacatureruimte wordt nu gebruik gemaakt van inhuur (flexibele schil). Zonder wijzigingen kunnen we het verminderd werkaanbod als gevolg van de eerste en tweede fase van de privatisering opvangen met deze flexibele schil.

De efficiencykorting van 10 %, die met de gemeenten is afgesproken bij de overdracht van taken aan de OMDH, resulteert in een extra reductie van 3fte. De gevolgen voor de formatie zijn in 2019 in totaal 4,5 fte (1,5 fte als restant van de derde fase + 3 fte van de efficiencykorting). Dit zal via natuurlijk verloop worden opgevangen en mogelijk is hiervoor de aangegeven reservering benodigd.

Overigens is het uitgangspunt hierbij dat de gemeenten (en de provincie) na de reeds in de kentallen voor 2016 verwerkte 10 % efficiencykorting geen nieuwe taakstellingen voor 2017 en verder opleggen.

Verschillen

De verschillen tussen de uitkomsten van de ODMH en die van de andere omgevingsdiensten zijn goed verklaarbaar. De verschillende omgevingsdiensten hanteren namelijk (iets) andere productieve uren per formatieplaats en andere kentallen vergunningverlening en toezicht per bouwproject. Opvallend is het kleine verlies aan formatieplaatsen van ODMH toezichthouders ten opzichte van de startformatie. Dat komt doordat de ODMH een ander takenpakket heeft dan de andere omgevingsdiensten. De ODMH voert namelijk naast vergunninggebonden toezicht ook gebiedstoezicht en projectmatig toezicht uit. Het gaat dan onder meer om gebiedstoezicht in het plassegebied van Bodegraven-Reeuwijk, toezicht op illegale permanente bewoning in recreatieverblijven in Zuidplas en toezicht op illegale reclame-uitingen in de binnenstad van Gouda. Deze taken zullen ook na de privatisering door de ODMH uitgevoerd blijven worden.